

Възражения

относно

Проект на Системата за прием на ученици в първи клас в общинските училища на територията на Столична община

Уважаеми доц. Д-р Чобанов,
Пиша Ви, защото според мен в новия Проект за прием в първи клас има два основни пропуски:

1. По отношение на предимството за прием само в едно училище

1.1. От една страна в чл. 43 от Наредба № 10 за Организация на дейностите в училищното образование пише, че **общините разработват** система за прием, в която водещ критерий е близостта на училището до постоянния/настоящия адрес на детето. В случая на настоящия Проект на Система за прием на ученици в първи клас в общинските училища на територията на Столична община аз не виждам очакваната разработка. Рамката, предвидена в Наредба № 10, от която не трябва да се излиза просто е взета в суровия си вид без предложената Система за прием да бъде адаптирана към реалната ситуация в града и без да се вземат предвид нуждите на семействата.

Пример: Както се вижда от други становища има много случаи на по-големи деца, които са приети в съседни училища, а не в прилежащото, което е единственото училище, където по-малкото дете получава предимство за прием.

Също така трябва да се вземе предвид, че понастоящем до „елитните“ училища има масови фиктивни регистрации (предишни, и вече с нужната уседналост), което предполага, че и тази година ще има по-голям наплив от нормалното заради братчетата и сестричетата на вече приетите деца. Това значително намалява шанса на живущите в близост до даденото училище да бъдат приети. Ще се стигне пак до парадокса да няма достатъчно места в единственото училище по прилежащ район. И както няма друга възможност за прием в по-близко училище ще има случаи на родители принудени да си запишат децата в някое далечно училище, където са останали свободни места след класиранията.

1.2. От друга страна Наредба № 10 не предвижда, че за едно дете трябва да има вариант само за едно училище. Това, което пише в Наредба № 10 е само, че **водещ критерий е близостта** до постоянния/настоящия адрес на детето и **предвижда уседналост**, която да помогне при класирането на кандидатите.

Ако настоящият Проект предвиждаше предимство за прием в повече от едно училище, децата щяха да имат по-голям шанс да бъдат приети в близост до местоживеенето си, което е именно целта на Наредбата и на Проекта.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

При кандидатстване в детските градини децата получават предимство с различна тежест за 3 градини. Предлагам тази практика да се прехвърли и върху приема за първи клас. По този начин родителите няма да са лишени от избор, което от своя страна позволява на Системата за прием да е малко по-гъвкава и да може да бъде адаптирана към отделните ситуации в рамките на разумното.

Моето предложение е следното:

Училище А – училището по прилежащ район според адреса на детето

Училища Б и В – следващите две най-близки до адреса на детето училища – училищата в два съседни прилежащи района

*Под „прилежащ район“ имам предвид прилежащата територия на всяко училище определена от Столична община, а не цял административен район или квартал.

*Ако даден адрес има (освен прилежащото училище) повече от 2(две) съседни училища, се гледат само двете най-близки. Така общо детето да има предимство с различна тежест в общо 3(три) училища.

	ПРИМЕРНА СХЕМА за прием в прилежащото училище А
Група 1	1.1. Деца с постоянен/настоящ адрес в прилежащия район на училището и постоянният/настоящият им адрес не е променян в последните над 3 години преди подаване на заявлението;
Група 2	2.1. Деца с постоянен/настоящ адрес в прилежащия район на училището повече от 1 година, но постоянният/настоящият им адрес е променен в периода през последните от 1 до 3 години преди подаване на заявлението; 2.2. <u>Деца с постоянен/настоящ адрес в един от двата най-близки съседни прилежащи райони на училището (училище Б и училище В) и постоянният/настоящият им адрес не е променян в последните над 3 години преди подаване на заявлението.</u>
Група 3	3.1. Деца с постоянен/настоящ адрес в прилежащия район на училището, но постоянният/настоящият им адрес е бил променен през последната една година преди подаване на заявлението; 3.2. <u>Деца с постоянен/настоящ адрес в един от двата най-близки съседни прилежащи райони на училището (училище Б и училище В) повече от 1 година, но постоянният/настоящият им адрес е променен в периода през последните от 1 до 3 години преди подаване на заявлението</u>
Група 4	4. Деца с постоянен/настоящ адрес извън прилежащия район на училището към деня на подаване на заявлението.

В предложената по-горе схема няма предимство за цял административен район, няма предимство за цял квартал. Също така няма предимство за едни и същи училища, защото трите училища, за които детето ще има предимство са определени спрямо адреса на всяко дете, което е лесно за проверка.

Една подобна система не е в разрез с Наредба №10, защото близостта продължава да е водещ критерий и уседналостта продължава да играе роля при класирането на децата. Но за сметка на това една такава система би била доста по-гъвкава от настоящия Проект и би улеснила много семейства.

2. По отношение на многодетните семейства

Забелязвам, че критерият „Многодетно семейство“ е премахнат. Това неминуемо ще създаде проблеми за многодетните семейства.

Пример1: Допълнителните точки за брат/сестра от училището нямат необходимата тежест за да дадат по-голям шанс за прием на второто дете от многодетно семейство в училището на първото. Резултат: първото дете учи в едно училище, второто в друго, а третото и следващо са в детска градина/ясла. Логистиката става много сложна.

Пример2: Ако детето от многодетно семейство е първо, ситуацията ще е още по-трудна, защото тогава това дете няма да има никакво предимство, което да му помогне да бъде прието в училище в близост до детската градина/яслата на другите деца.

2.1.Критерият „Многодетно семейство“ не е дискриминационен

Чл. 43(6), точка 5 от *Наредба №10 за Организация на дейностите в училищното образование* гласи: „**други критерии, определени от общината**, които са свързани с достъпа до образование и не са дискриминационни“. Това означава, че общината има правото да добавя допълнителни критерии за да може да приложи Системата за прием по начин адаптиран към реалната ситуация.

Критерият „Многодетно семейство“ не е дискриминационен, тъй като не противоречи на чл.4(1) от *Закона за защита от дискриминация* „Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лични или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.“

*Семейното положение визира „женен/неженен, омъжена/неомъжена, разведен/разведена, вдовец/вдовица, а не броят на децата.

В много страни критерий като „Многодетно семейство“ се използва за да бъдат подпомагани по различен начин семействата с 3 и повече деца: по-евтини карти за транспорт, по-ранно пенсиониране за някои групи служители, отглеждането на 3 и повече деца понякога се зачита като известен брой години трудов стаж и др. Това е част от политиката им за стимулиране на раждаемостта. Също така в София критерият „Многодетно семейство“ е приет при кандидатстването за детските градини/ясли.

2.2.Според чл.8(8) от Закона за закрила на детето „Родителите, настойниците, попечителите или други лица, които полагат грижи за дете, са длъжни да не остават без надзор и грижа децата до 12-годишна възраст“.

Децата, кандидатстващи за предучилищна група са на 6 год., кандидат-първокласниците са на 7 год.. Възрастовата разлика не е голяма и не оправдава премахването на критерия „Многодетно семейство“ при вторите.

Ако не съществува този критерий в Системата за прием в първи клас, това ще е предпоставка родителите да оставят поне едно от децата си да се прибира само от училище. Проблемът се задалбочава особено ако детето не е прието в единственото училище (според настоящия Проект), в което има шанс да бъде прието и се е наложило да го запишат в по-далечно такова. С това родителите ще нарушат чл.8(8) от *Закона за закрила на детето*.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Предлагам към допълнителните критерии да се добави критерий „Многодетно семейство“ и да има същата тежест като критерия „брат/сестра в училището“.

Целта на критерия „брат/сестра в училището“ е да не се разделят децата и да не се налага на родителите да водят децата си в две различни училища. Същите съображения важат и за многодетните семейства, където логистиката с 3 и повече деца е по-сложна.

Критерият „Многодетно семейство“ би дал шанс на:

Пример1: първо дете да бъде прието близо до детската градина/ясла на по-малките деца или

Пример2: на по-малкото дете да бъде прието близо до някоя от гимназиите на по-големите деца, които евентуално биха могли да помогнат с воденето/прибирането на по-малкото.

Благодаря за отделеното време
С уважение

Десислава Николова, 29.01.2018г.

